

Rachunki decyzyjne a wybór optymalnej formy opodatkowania dochodu przedsiębiorców

Andrzej Stolarski*

Streszczenie: *Cel* – celem niniejszego artykułu jest przedstawienie możliwości zastosowania rachunków decyzyjnych w wybranych działaniach optymalizacji podatkowej. *Metodologia badania* – autor przedstawia obowiązujące przepisy podatkowe oraz prezentuje w formie przykładu zastosowanie rachunku decyzyjnego do wyboru metody opodatkowania przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną, z uwzględnieniem jego otoczenia podatkowego. *Wynik* – wynikiem artykułu jest opisanie algorytmu wyboru metody opodatkowania w oparciu o rozwiązania stosowane w rachunkowości zarządczej. Obciążenia podatkowe w sposób istotny wpływają na wyniki finansowe przedsiębiorców. Opracowanie rozwiązań służących ich optymalizacji, pozwala na zgodne z prawem obniżenie obciążeń i poprawę sytuacji finansowej przedsiębiorców. *Oryginalność/Wartość* – artykuł powstał w oparciu o analizę obowiązujących w Polsce aktów prawnych dotyczących opodatkowania dochodu przedsiębiorców, studia literaturowe oraz analizę rozwiązań przyjętych w wybranych polskich przedsiębiorstwach.

Słowa kluczowe: podatek; rachunki decyzyjne; rozliczenie podatku, optymalizacja podatkowa

Wprowadzenie

Osoba fizyczna zamierzająca rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, zmuszona jest do podjęcia wielu decyzji, w tym tej o wyborze formy rozliczenia z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych czy też podatku od towarów i usług. W planach finansowych podejmowanego przedsięwzięcia przedsiębiorcy powinni również uwzględnić szereg innych obciążeń, opłat, w swoim charakterze zbliżonych do podatków, nazywanych w literaturze parapodatkami (Poszwa 2009: 4–6).

1. Podatek, obowiązek podatkowy

Ordynacja podatkowa w art. 6 zawiera prawną definicję podatku. Zgodnie z jego brzmieniem „podatkiem jest publicznoprawne, nieodpłatne, przymusowe oraz bezzwrotne świadczenie pieniężne na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu lub gminy, wynikające z ustawy podatkowej” (Smoleń, Wójtowicz 2015: 6).

We wcześniejszych przepisach ordynacji określone zostały pojęcia obowiązku podatkowego oraz zobowiązania podatkowego. Zgodnie z ich brzmieniem obowiązek podatkowy to „wynikająca z ustaw podatkowych nieskonkretyzowana powinność przymusowego

* mgr Andrzej Stolarski, Uniwersytet Łódzki, Instytut Finansów, Katedra Rachunkowości MSP, e-mail: astolarski@kaaps.pl.

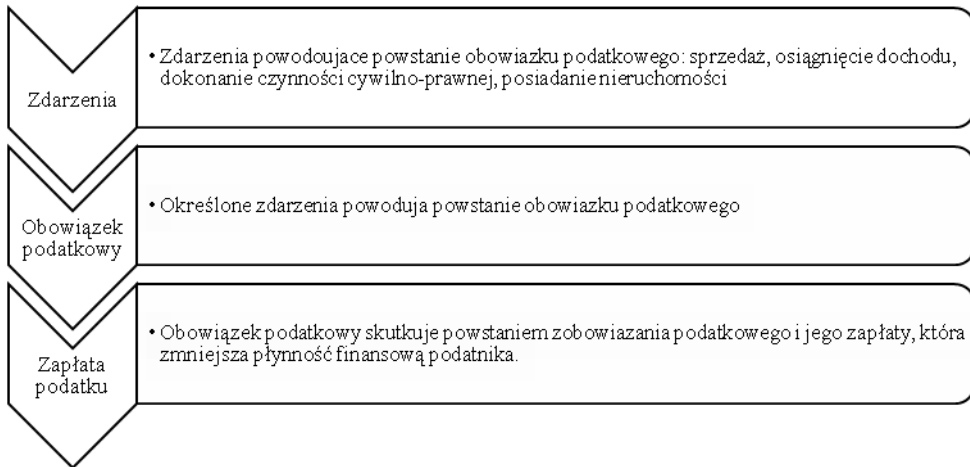
świadczenia pieniężnego w związku z zaistnieniem zdarzenia określonego w tych ustawach”.

Zobowiązanie podatkowe według ustawy, to wynikająca z obowiązku podatkowego powinność podatnika do zapłacenia na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu albo gminy podatku w wysokości, w terminie oraz w miejscu określonych w przepisach prawa podatkowego.

W art. 59 ordynacji opisane są sytuacje, w których zobowiązanie podatkowe wygasa. Podstawową przyczyną wygaśnięcia zobowiązania podatkowego jest jego zapłata.

Cytowane powyżej przepisy prawa zestawione w odpowiedni sposób, opisują zjawisko, w którym osoba fizyczna lub prawna na skutek zaistnienia pewnych, opisanych w ustawach podatkowych, zdarzeń staje się podatnikiem, zobowiązanym do zapłaty podatku w formie pieniężnej.

Proces powstania obowiązku podatkowego, zobowiązania podatkowego i jego zapłaty przedstawia rysunek 1.

Rysunek 1. Proces powstawania i wygasania zobowiązań podatkowych

Źródło: opracowanie własne.

W przypadku przedsiębiorców, zdarzenia takie będą powstawały w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej. Na ogół, obowiązek podatkowy powstanie,

z chwilą dokonania sprzedaży i osiągnięcia zysku. Powstanie obowiązku podatkowego powodują również takie czynności jak zaciągnięcie pożyczki, wpłata kapitałów przez wspólników, czy też posiadanie nieruchomości lub środków transportu.

Niezależnie od efektu ekonomicznego, jaki przynoszą przedsiębiorcy, zdarzenia te łączy, przymus spełnienia bezwrotnego i nieodpłatnego świadczenia pieniężnego. Świadczenie takie może zostać spełnione jedynie poprzez zapłatę gotówką.

Zapłata podatku stanowi dla przedsiębiorstwa wydatek pieniężny, gdyż jest to zdarzenie, które powoduje odpływ pieniądza z firmy. Podatki stanowią jeden z elementów, wpływających na przepływy pieniężne przedsiębiorstwa, jego zdolność do terminowego regulowania zobowiązań krótkoterminowych, czyli płynność. Obowiązek zapłaty podatku,

poprzez przymusowy, nieodpłatny i bezzwrotnych charakter zawsze wpływa ujemnie na przepływy pieniężne i płynność.

2. Zasady podlegania opodatkowaniu podatkiem od osób fizycznych

Powyższe rozważania dotyczą także podatku dochodowego od osób fizycznych. Podlega mu szerokie grono podatników, posiadających w Polsce tzw. „ośrodek interesów życiowych” lub przebywających na terenie Polski dłużej niż 183 dni w danym roku podatkowym. Ośrodek interesów życiowych rozumiany jest w doktrynie prawa podatkowego, jako miejsce, z którym podatnik jest związany relacjami rodzinnymi, zarobkowymi, majątkowymi (Smoleń, Wójtowicz 2015: 361). Podatnicy, spełniający jedno z powyższych kryteriów, określani są mianem rezydentów podatkowych i podlegają podatkowi dochodowemu od osób fizycznych od całości swoich dochodów, w tym także osiągniętych za granicą. Taki sposób rozliczenia, podatku nosi w literaturze nazwę „nieograniczonego obowiązku podatkowego”. Podatnicy, którzy nie spełniają tych kryteriów a osiągają dochody na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają podatkowi dochodowemu tylko od dochodów lub przychodów osiągniętych na terytorium Polski. Podatnicy ci są nazywani nierezydentami, oraz podlegają tzw. „ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu” (Smoleń, Wójtowicz 2015: 362).

Podatek dochodowy od osób fizycznych obejmuje swoim zakresem podmiotowym, także spółki nie będące osobami prawnymi, do których należą: spółka cywilna, spółka jawna, spółka partnerska oraz spółka komandytowa o ile współnikami spółek są osoby fizyczne.

W przypadku spółek osobowych ustalenie dochodu ich współników przebiega w dwóch etapach. W pierwszej kolejności należy określić przychody i koszty uzyskania przychodów spółki a następnie w oparciu o przysługujące współnikom udziały w zysku, ustalić dochód poszczególnych współników. Jeżeli współnicy są osobami fizycznymi ich dochody podlegają podatkowi dochodowemu od osób fizycznych (Mastalski 2014: 397).

Przedmiotem opodatkowania w podatku dochodowym od osób fizycznych jest dochód, pozyskany z określonych źródeł przychodów. W enumeratywnie wyliczonych przypadkach przedmiotem opodatkowania jest przychód (Smoleń, Wójtowicz 2015: 369).

W ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych nie została zawarta definicja przychodu. W literaturze przyjmuje się, że przychód to wymierny efekt działalności finansowej podatnika, którego przejawem jest definitywne (realne, nieprogностyczne), powiększenie aktywów podatnika lub zmniejszenie jego zobowiązań (Smoleń, Wójtowicz 2015: 369).

Źródłami przychodów są (Mastalski 2014: 411):

- stosunek służbowy pracy,
- działalność wykonywana osobiście,
- pozarolnicza działalność gospodarcza,
- działy specjalne produkcji rolnej,
- najem, podnajem, dzierżawa, poddzierżawa oraz inne umowy o podobnym charakterze,
- kapitały pieniężne i prawa majątkowe,
- odpłatne zbycie.

Kosztami uzyskania przychodu są wydatki poniesione w celu osiągnięcia przychodu lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodu (Smoleń, Wójtowicz 2015: 370).

Dochodem jest nadwyżka przychodu nad kosztami uzyskania przychodu. Konsekwencją wystąpienia dochodu, jest powstanie obowiązku podatkowego.

W przypadku, gdy koszty przewyższają przychodu powstaje strata. W roku podatkowym, w którym wystąpiła strata, nie zachodzi konieczność zapłaty podatku.

O powstałą stratę, można pomniejszyć dochody w kolejnych pięciu latach, o maksymalnie 50% poniesionej straty, w jednym roku podatkowym (Smoleń, Wójciewicz 2015: 371).

W podatku dochodowym od osób fizycznych nie występuje jednolita stawka podatkowa (Mastalski 2014: 411). Podstawową taryfą podatkową jest określona w art. 27 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych metoda obliczania podatku według progresywnej skali, uzależnionej od wartości osiągniętego dochodu. Pozostałe stawki podatkowe zostały unormowane w dalszych przepisach. Mają one charakter ryczałtowy a ich stosowanie zależy od źródła przychodu z jakiego został osiągnięty dochód.

Ogólną zasadę obliczenia podatku przedstawia poniższy wzór:

$$\text{Podatek} = \text{Dochód} * \text{Stawka podatku} - \text{Odliczenia od podatku}$$

W przypadku, gdy dochody są pozyskiwane ze źródła przychodów, do opodatkowania, którego ma zastosowanie taryfa progresywna powyższy wzór jest prawdziwy, gdy podatnik osiąga dochody poniżej pierwszego progu skali podatkowej. Po jego przekroczeniu zastosowanie ma wzór:

$$\text{Podatek} = \text{Pr1} * \text{S1} + (\text{Przychód} - \text{Pr1}) * \text{S2} - \text{Odliczenia od podatku}$$

gdzie:

Pr1 – wartość pierwszego progu podatkowego,

S1 – stawka podatkowa stosowana dla dochodu do kwoty Pr1,

S2 – stawka podatkowa stosowana dla dochodu powyżej Pr1.

Najczęściej występującymi odliczeniami od podatku są: kwota wolna od podatku oraz możliwa do odliczenia kwota składki na ubezpieczenie zdrowotne, opłacana zgodnie z odrębnymi przepisami (Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004...).

Pobór podatku dochodowego od osób fizycznych, w zależności od źródła pochodzenia przychodu może następować w formie zaliczek, wpłacanych przez płatników lub podatników, może być także rozliczany jednorazowo po zakończeniu roku podatkowego (Ustawa z dnia 26 lipca 1991...: art. 31 do 44b). Rokiem podatkowym w podatku dochodowym od osób fizycznych jest rok kalendarzowy (Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997...: art. 11).

Osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe przedsiębiorstwa oraz wspólnicy spółek osobowych, nie posiadających osobowości prawnej, osiągają przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej. Osiągnięty z tego źródła dochód, może zostać opodatkowany według jednej z czterech metod:

1. Połączenie dochodów z działalności gospodarczej z pozostałymi dochodami i opodatkowanie ich według skali podatkowej.
2. Zastosowanie stawki linowej 19%.
3. Ryczałt ewidencjonowany.
4. Karta podatkowa.

3. Charakterystyka wybranych metod opodatkowania dochodów osób fizycznych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej

Karta podatkowa jest przeznaczona dla małych przedsiębiorstw usługowych, świadczących usługi dla ludności. Przedsiębiorca, co miesiąc, jest zobowiązany, odprowadzić do budżetu, jednakową kwotę podatku, niezależnie od obrotów firmy. Kwota podatku ustalana jest na podstawie wielkości zatrudnienia oraz miejscowości, w jakiej prowadzona jest działalność. Wysokość kwoty ustalana jest w drodze decyzji i obowiązuje w danym roku podatkowym.

Ryczałt ewidencjonowany to sposób rozliczenia dostępny dla większości jednoosobowych działalności, a także spółek cywilnych, jawnych osób fizycznych, spółek partnerskich, których obroty w roku podatkowym nie przekroczyły określonego limitu (obecnie równowartości 150 000 euro). Podstawą opodatkowania jest wielkość przychodu. Stawka podatku ustalana jest w zależności od rodzaju prowadzonej działalności i może stanowić od 3% do 20% przychodu. Osoby, które wybrały tę formę rozliczenia podatku dochodowego zobowiązani są do prowadzenia ewidencji osiągniętych przychodów (Ustawa z dnia 20 listopada 1998...). Ryczałt ewidencjonowany możliwy jest też do zastosowania w przypadku umów najmu, bez konieczności zgłaszania i prowadzenia działalności gospodarczej.

Opodatkowanie dochodu na zasadach ogólnych jest podstawową formą rozliczenia osób fizycznych z tytułu podatku dochodowego. Podstawą opodatkowania jest dochód, ustalony jako różnica pomiędzy przychodami podlegającymi opodatkowaniu a kosztami uzyskania przychodów. Do opodatkowania dochodu stosuje się progresywną skalę podatkową. Stawka podatku to 18% minus kwota wolna od podatku a po przekroczeniu limitu dochodu w ciągu roku podatkowego (85 528 zł) do opodatkowania nadwyżki ponad ten limit stosuje się stawkę 32%.

Przy opodatkowaniu podatkiem liniowym, podobnie jak w przypadku zasad ogólnych podstawą opodatkowania jest dochód. Stosowana jest jedna liniowa stawka podatku 19% (Ustawa z dnia 26 lipca 1991...).

W przypadku zasad ogólnych jak i podatku liniowego przedsiębiorca zobowiązany jest do prowadzenia książki przychodów i rozchodów lub ksiąg rachunkowych.

4. Obciążenia paropodatkowe

Osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą zobowiązane są do opłacania składek do ZUS z tytułu obowiązkowych ubezpieczeń: emerytalnego, rentowego, wypadkowego, zdrowotnego, fundusz pracy. Dobrowolnie przedsiębiorcy mogą opłacać składki ubezpieczenia chorobowego. Opłaty te wnoszone są miesięcznie, w ciągu roku kalendarzowego w jednakowej wysokości. Przedsiębiorcy rozpoczynający po raz pierwszy działalność gospodarczą, mogą skorzystać z możliwości opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w preferencyjnej wysokości, przez okres dwóch lat.

Przedsiębiorcy opłacający składki na ubezpieczenie społeczne (tj. emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe) oraz fundusz pracy, mogą przy rocznym rozliczeniu podatku, pomniejszyć dochód do opodatkowania o kwotę zapłaconych składek.

Zapłacone składki na ubezpieczenie zdrowotne, w części podlegają odliczeniu od podatku dochodowego, o czym wspominać było już wcześniej. Stawka ubezpieczenia to 9% podstawy naliczania. Obniżenie podatku jest możliwe o kwotę stanowiącą 7,75% podstawy. Jeżeli kwota możliwych do odliczenia składek na ubezpieczenie zdrowotne przewyższa

kwotę należnego podatku dochodowego, to różnica stanowi dodatkowe obciążenie przedsiębiorcy.

5. Konsekwencje wyboru formy prawnej przedsiębiorstwa

Osoby fizyczne mogą prowadzić przedsiębiorstwo poprzez powołaną do tego spółkę kapitałową, np. spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Wspólnicy spółki kapitałowej nie odpowiadają za zobowiązania spółki. Przyjęcie tej formy działalności zabezpiecza osobisty majątek wspólnika, jednak wiąże się z konsekwencjami natury podatkowej.

Wspólnicy otrzymujący od spółki dywidendę, osiągają dochody z kapitałów, z tego tytułu zobowiązani są do zapłaty podatku dochodowego w wysokości 19% uzyskanego dochodu (Ustawa z dnia 26 lipca 1991...: art. 30a). Przy uwzględnieniu opodatkowania dochodu spółki z o.o., podatkiem dochodowym od osób prawnych, którego stawka wynosi także 19% (Ustawa z dnia 15 lutego 1992...: art. 19), efektywna stawka opodatkowania wypracowanego przez przedsiębiorstwo dochodu wynosi 34,39%.

Wspólnicy spółki nie podlegają obowiązkowi opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, fundusz pracy i ubezpieczenie zdrowotne. Obowiązek ten powstaje, gdy osoba fizyczna jest jedynym wspólnikiem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Tabela 1

Obciążenia podatkowe, paropodatkowe oraz zakres odpowiedzialności przedsiębiorców

Formy prawne	Podatek dochodowy	Obciążenia paropodatkowe	Odpowiedzialność za zobowiązania przedsiębiorstwa
Jednoosobowa działalność	PDOF: karta podatkowa, ryczałt ewidencjonowany, zasady ogólne, podatek liniowy	Składki ZUS	Odpowiedzialność całym majątkiem
Spółka cywilna i jawna	Podatek opłaca wspólnik PDOP, PDOF: ryczałt ewidencjonowany, zasady ogólne, podatek liniowy	Składki ZUS w przypadku wspólników będących osobami fizycznymi	Odpowiedzialność całym majątkiem
Spółka z o.o.	PDOP	Brak, jedynie gdy 1 osoba posiada 100% udziałów	Nie odpowiada
Spółka komandytowa	Podatek opłaca wspólnik PDOP, PDOF: zasady ogólne, podatek liniowy	Składki ZUS w przypadku wspólników będących osobami fizycznymi	Komplementariusz odpowiada całym swoim majątkiem. Komandytariusz do wysokości sumy komandytowej

Źródło: opracowanie własne.

Powyższe rozważania pokazują, że polscy przedsiębiorcy, osoby fizyczne, dysponują szerokim zakresem możliwości wyboru form opodatkowania dochodów z prowadzonej działalności. Decyzja o wyborze jednej z nich musi być podjęta na etapie planowania działalności. Ewentualne zmiany form opodatkowania mogą być dokonywane na początku każdego roku podatkowego.

6. Rachunki decyzyjne w procesie wyboru formy opodatkowania

Obowiązujące przepisy prawa pozwalają na stosowanie strategii podatkowych, które określone są jako działania i decyzje podatników, powodujące obniżenie kwoty należnych podatków, niekiedy uniknięcie ich zapłaty lub zapobiegające podwójnemu opodatkowaniu (Ickiewicz 2014: 121). Wybór formy opodatkowania jest decyzją, strategią mającą na celu optymalizację podatkową. Optymalizacja podatkowa definiowana jest, jako planowanie podatkowe, mające na celu stworzenie optymalnych pod względem obciążeń podatkowych i parapodatkowych, struktur i rozwiązań. Pozwala na obniżenie obciążeń podatkowych, przez co wpływa korzystnie na wynik finansowy oraz płynność przedsiębiorstwa. Koncepcja optymalizacji podatkowej ma z jednej strony generować korzyści finansowe oraz ograniczać ryzyko przedsiębiorcy poprzez poruszanie się jedynie w granicach obowiązującego prawa (Wyciśłok 2013: 29).

Przyjmując dodatkowo założenie, że podejmowanie decyzji jest procesem związanym z wyborem, spośród różnych możliwości, wariantu zapewniającego nie tylko osiągnięcie pozytywnych rezultatów, lecz także wybór najlepszego rozwiązania (Kiziukiewicz 2003: 327) to można stwierdzić, że optymalizacja podatkowa, w tym wybór formy opodatkowania przez przedsiębiorców jest procesem decyzyjnym, w którym można zastosować krótkookresowe rachunki decyzyjne.

Przebieg procesu decyzyjnego składa się z następujących etapów (Jaruga i in. 1999: 441):

- Etap 1 – Gromadzenie informacji.
- Etap 2 – Budowa wariantów działania.
- Etap 3 – Wybór wariantów do realizacji.
- Etap 4 – Wdrożenie decyzji.
- Etap 5 – Pomiar i ocena dokonań.

W trakcie wyboru formy opodatkowania przez osobę fizyczną prowadzącą przedsiębiorstwo, proces decyzyjny może przebiegać w sposób zaprezentowany w tabeli 2.

Tabela 2

Etapy procesu decyzyjnego przy wyborze formy opodatkowania osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą

Etapy	Działania dotyczące optymalizacji podatkowej
Etap 1. Gromadzenie informacji	Gromadzenie informacji na temat otoczenia podatkowego, regulacji prawnych obowiązków podatkowych. Analiza budżetu przedsiębiorstwa w roku podatkowym pod względem poziomu przychodów i kosztów. Definicja kryteriów wyboru
Etap 2. Budowanie wariantów	Badanie możliwości zastosowania rozwiązań podatkowych w oparciu o planowane wielkości przychodów i kosztów. Przygotowanie budżetów obciążeń podatkowych w poszczególnych wariantach
Etap 3. Wybór wariantów do realizacji	Wybór formy opodatkowania w oparciu o najniższą stawkę obciążeń podatkowych, spełniającej warunek legalności
Etap 4. Wdrożenie decyzji	Podjęcie działań formalnych w celu realizacji wybranego wariantu
Etap 5. Pomiar i ocena dokonań	Monitorowanie obciążeń podatkowych, bieżące porównywanie z innymi możliwymi rozwiązaniami

Źródło: opracowanie własne.

Podstawowym kryterium w rachunku decyzyjnym dotyczącym wyboru formy opodatkowania jest rzeczywista stawka podatku, jaka będzie zastosowana w wybranym wariantcie

opodatkowania. Nie jest to stawka podatkowa w rozumieniu przepisów, czyli stosunek kwoty podatku do podstawy opodatkowania.

Rzeczywiste stawkę podatku stanowi stosunek kwoty podatku do rzeczywistego wyniku finansowego przedsiębiorstwa.

Przyjęcie wyniku przedsiębiorstwa, jako podstawy naliczenia pozwala na porównanie metod dochodowych rozliczenia podatku, czyli metody liniowej oraz skali podatkowej z ryczałtem lub kartą podatkową. Im mniejsza rzeczywista stawka podatku, tym dane rozwiązanie jest bardziej korzystne.

W dalszej części opracowania zostanie przedstawiony przykład zastosowania rachunku decyzyjnego w wyborze formy opodatkowania.

Przykład

Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, świadczy usługi fryzjerskie oraz prowadzi sprzedaż kosmetyków. Możliwe do zastosowania formy opodatkowania to opodatkowanie dochodu według skali podatkowej, metodą liniową, opodatkowanie w formie ryczałtu naliczanego od przychodu stawką 8,5%. Planowane przychody przedsiębiorstwa w następnym roku podatkowym wyniosą 340 000 zł, koszty działalności 240 000 zł, w tym podatkowe koszty uzyskania przychodu 220 000 zł. Zapłacone składki na ubezpieczenia społeczne i fundusz pracy wyniosą w roku podatkowym: 9791,52 zł, składki na ubezpieczenie zdrowotne: 3352,92 zł, możliwe do odliczenia od podatku: 2887,20 zł.

Etap I – Gromadzenie informacji

1. Ustalenie rzeczywistego wyniku finansowego: $340\ 000 - 240\ 000 = 100\ 000$
2. Ustalenie podatkowego wyniku podatkowego: $340\ 000 - 220\ 000 = 120\ 000$

Etap II – Ustalenie rzeczywistych stawek podatkowych dla każdej z form opodatkowania:

1. Podatek obliczony wg ryczałtu podatkowego:
Podatek – $(340\ 000 - 9791,52) * 8,5\% - 2887,20 = 25\ 181$
Rzeczywista stawka podatku: $25\ 181 / 100\ 000 = 25,18\%$
2. Podatek ustalony według skali podatkowej:
Dochód do opodatkowania po odliczeniach – $120\ 000 - 9791,52 = 110\ 208,50$
Podatek – $(110\ 209 - 85\ 582) * 32\% + 85\ 528 * 18\% - 556,02 - 2887,20 = 19\ 850$
Rzeczywista stawka podatku: $19\ 850 / 100\ 000 = 19,85\%$
3. Podatek ustalony metodą liniową:
Dochód do opodatkowania po odliczeniach – $120\ 000 - 9791,52 = 110\ 208,50$
Podatek – $110\ 209 * 19\% - 2887,20 = 18\ 053$
Rzeczywista stawka podatku: $18\ 053 / 100\ 000 = 18,05\%$

Etap III – Wybór wariantu do realizacji

Najniższa rzeczywista stopa opodatkowania to 18,05% i taką stawką będą opodatkowane dochody, jeżeli zostanie wybrana metoda liniowa rozliczenia podatku.

Etap IV – Wdrożenie decyzji

Wybór metody liniowej w nowym roku podatkowym.

Powyższy przykład pokazuje sposób przeprowadzenia procesu decyzyjnego z wykorzystaniem rachunku decyzyjnego przy wyborze formy opodatkowania przez osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą.

Uwagi końcowe

Niniejszy artykuł jest próbą przedstawienia możliwości zastosowania rachunku decyzyjnego do planowania struktur i rozwiązań pozwalających na stosowanie optymalizacji podatkowych, mających na celu zgodne z prawem wykorzystanie możliwości obniżenia obciążeń podatkowych. Polskie prawo podatkowe daje przedsiębiorcom możliwość wyboru metody rozliczenia z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych. Właściwe zastosowanie rachunku decyzyjnego pozwala na przyjęcie optymalnego rozwiązania, zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa a zarazem korzystnego dla przedsiębiorcy.

Literatura

- Ickiewicz J. (2014), *Podatki składki opłaty. Fiskalne obciążenia działalności gospodarczej*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa.
- Jaruga A., Nowak W., Szychta A. (1999), *Rachunkowość zarządcza*, Absolwent, Łódź.
- Kiziukiewicz T. (2003), *Zarządcze aspekty rachunkowości*, PWE, Warszawa.
- Mastalski R. (2014), *Prawo podatkowe*, C.H.Beck, Warszawa.
- Poszwa M. (2009), *Zarządzanie podatkami*, C,H, Beck, Warszawa.
- Smoleń P., Wójtowicz W. (2015), *Prawo podatkowe*, C.H. Beck, Warszawa.
- Wyciśłok J. (2013), *Optymalizacja podatkowa. Legalne zmniejszanie obciążeń podatkowych*, C.H. Beck, Warszawa.
- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, t.j. DzU 2012, poz. 361, z późn. zm.
- Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, t.j. DzU 2014, poz. 851, z późn. zm.
- Ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, DzU nr 144, poz. 930, z późn. zm.
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, t.j. DzU 2015 poz. 581.
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, t.j. DzU 2015 poz. 613.

ROLE OF ACCOUNTING DECISIONS IN CHOOSING THE OPTIMAL FORM OF TAX SETTLEMENTS

Abstract: *Purpose* – the purpose of this article is to present the applicability of the decision-making accounting for tax optimization. *Design/Methodology/Approach* – the author describes the current tax rules and presents an example of application of the decision-making accounting for choosing the method of taxation. *Findings* – the result of this article is describing an algorithm of choosing the method of taxation based on the solutions used in management accounting. Tax burden significantly affect the financial results of the business. Developing tax optimization solutions, allows the entrepreneurs to reduce the burden and improve the financial situation of the enterprise. *Originality/Value* – this article is based on the analysis of Polish legislation regarding income tax, studies of literature and analysis of the solutions adopted in some Polish enterprises.

Keywords: tax, decision-making accounting, tax accounting, tax optimization

Cytowanie

- Stolarski A. (2015), *Rachunki decyzyjne a wybór optymalnej formy opodatkowania dochodu przedsiębiorców*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 873, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 77, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, s. 433–441; www.wneiz.pl/frfu.

